

oplyst og tillige for berettiget til at erklære hele Boliger for ubeboelige, ikke alene i den Forstand, at de ikke maatte udleies til Beboelse for Andre, men at de endogsaa skulde være ubeboelige for Eieren selv, og det synes mig dog er at gaae for vidt. Det er et stort Spørgsmaal, om man kunde give nogen Commission eller nogen Forsamling, selv af de kyndigste Læger, Ret og Myndighed til, naar Choleraen rasede, at drive det saa vidt, men det er aabenbart, at, hvor det gjælder om Forebyggelsen af Sygdommens mulige Udvikling, ikke alene med Hensyn til et enkelt befængt Huus, men med Hensyn til Huse i det Hele taget, kunde en saadan Udøvelse af Myndigheden ikke alene udsætte Beboerne af saadanne Huse, som man vilde gjøre uskedelige, for andre Sygdomme, der vare ligesaa dødelige, men ogsaa i det Hele taget udsætte dem for baade at miste Liv, Gods og Helbred. Det er jo det ærede Thing bekendt, at der slet ikke paa nogen Maade er lovet Bedkommende, at de skulde have fuld Erstatning for deres Eiendom, og at Commissionen ligesaa lidt har anseet sig forpligtet til at skaffe bedre og sundere Boliger til de Uddrevne, og derfor synes mig, at ethvert Menneske maa kunne see, at det ikke gaaer an at underkaste sig noget Saadant med sin frie Villie, og det vilde være Tilfældet her, hvis vi bifaldt det foreliggende Udkast. Vi ere de Gæste, som, naar vi underkaste os, gjøre det med vor frie Villie, thi, have vi først givet Loven, saa skulde alle Folk i hele Riget underkaste sig den, selv imod deres Villie. Vi maae endelig vel lægge Mærke til, hvad det vilde føre med sig i det virkelige Liv, naar Loven ikke engang skulde indskrænkes til Kjøbenhavn og de større Byer alene, men skulde udvides til det hele Land, medens en vis Reenlighed synes næsten udelukkende at være det Hensyn, som Commissionen finder sig drevet til at tage, og tænke vi os nu ude af Byerne og ude paa Landet, da see vi so, at den Reenlighedslov, som maa skee kan gennemføres her i Byen, kan det ikke der, thi, naar man jager efter Reenlighed saa eensidigt og saa ganske efter Næsen, da vil det let sees, at man, for at fyldestgjøre Reenligheden i Loven, maatte kunne skaffe alle Mød-

tinger bort i det Diæblisk, de skabtes, og det vilde endda ikke forslaae, dersom vi ikke kunne raade over Veiret, ikke kunne forhindre saadant Sølesøre, som hos os indtræffer om Efteraaret og om Vinteren, altsaa ikke kunne forhindre udvortes Ureenlighed baade i og udenfor Huset. Man kan nok sige, at det ikke er saaledes meent, at en saadan Commissions Vedtægter traadte i Lovens Sted; men det er kun et Ordspil, naar man siger dette, fordi disse Vedtægter vistnok kun havde deres Gylldighed i Kraft af den ne Lov; thi det er jo lige vist, at saadanne Vedtægter vilde, saavidt de gjaldt og satte nye Grændser mellem Politimyndigheden og den enkelte Borgers Ret og Frihed, i Virkeligheden være nye Love. Til Slutning skal jeg blot sige, at, selv naar der skulde være en saadan Myndighed, der ikke var indskrænket til den Tid, da den frygtelige Sygdom rasede, men skulde udstrække sig i det Ubestemte, saa var der dog Ingen, som jeg vilde finde det urimeligere at betro en saadan Myndighed til end Lægerne (Latter), ikke fordi jeg har Noget imod dem fremfor mod Andre, men fordi Lægerne leve ikke af Sundhed, men af Sygdom, og at det derfor vilde være aldeles urimeligt at give dem Magt til at værne om Sundheden, og, vel at mærke, en saadan Magt, som her tilsigtes. Jeg skal minde om, at vi have en meget smuk og vittig Fortælling af Baggesen, som hedder „Døden og Doctoren“, og at det, som der fremstilles i en lignelse, vistnok for en Deel er sandt, og som gaaer ud paa, at engang havde Døden laant en Doctor sin Lee, men at saa blev der et saadant Nederlag, som endnu aldrig nogen Pest eller smitsom Sygdom havde anrettet, og som Døden selv fandt gif for vidt og derfor maatte tage sin Lee igjen.

Fischer: Det er jo aabenbart, at saavel dette Lovforslag som flere andre, der i denne Samling ere blevne os forelagte, skulde Choleraen deres Tilværelse. Medens man tidligere har læst om den som en farlig Gæst, der rasede andre Steder, synes den nu at ville tage sit Hjem ogsaa blandt os, og Frygten for den har fremkaldt det Duffe hos Alle, at det maatte kunne lykkes at forebygge den. Men